

С Т А Н О В И Щ Е

от д.ф.н. Тотка Маркова Стоева - професор в СУ „Св. Климент Охридски“
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование 2. Хуманитарни науки

професионално направление 2.1 Филология

докторска програма Германски езици: английски език

Автор: Бистра Димитрова Поповска – докторантка на самостоятелна подготовка
към катедра „Английска филология“

Тема: „Ударението в сложни съществителни и фразовото ударение в английски и
български език“

Научен ръководител: Снежина Любозарова Димитрова – СУ „Св. Климент
Охридски“

Със заповед № Р33 - 4898 от 08.10.2020 г. на Ректора на ПУ „Паисий
Хилендарски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на
процедура за защита на дисертационен труд на Бистра Димитрова Поповска.

Представеното дисертационно изследване на Б. Поповска напълно съответства на
актуалните тенденции в развитието на звучащия аспект в езика, като проследява
реализацията и корелативните отношения на ударението в сложните съществителни и
фразовото ударение в английския и българския език. Именно продуктивното
образуване на сложни думи в съвременното развитие на лексикалния състав в двата
езика и колебанията за мястото на ударението в структурите провокира сравнителния
анализ на акцентно-ритмическите им характеристики. Крайната цел на този процес е
формулирането на определени закономерности за преодоляване от българските
студенти на интерференцията на родния език при изучаването на английския език като
чужд. Последователното следване на тези закономерности в хода на обучението на
студентите би допринесло за формирането на трайни навици за правилна перцепция и

продукция на английската реч като цяло. В този план са и поставените от дисертантката задачи за осъществяване на научното проучване (вж. стр. 3 от автореферата).

Докторантката демонстрира добро познаване на литературата, свързана с теорията и практиката на изследваните проблеми. В резултат на това Б. Поповска приема рационална методика на изследване – съпоставителен анализ на наблюдаваните структури в английския и българския език, с привличане на достатъчен корпус от репрезентативен материал и информанти.

Дисертацията съдържа седем глави, от които най-голяма тежест при определяне на значимите приносни характеристики на труда имат последните две. Те са свързани с експерименталните резултати от продукцията и перцепцията на ударението в различните структури от определен контингент говорители и слушатели (глава 6) и с анализ на акустичните корелати на ударението, реализирано в съответните сложни съществителни и фрази в английския и българския език (глава 7). В хода на експерименталното изследване на акустичните характеристики на речевия сигнал се използва софтуер, отчитащ физическите корелати при продукцията и перцепцията на звучащата реч. Това е особена заслуга на авторката, тъй като се изисква специфична подготовка и умение за разчитане на параметрите на сегментните и суперсегментните характеристики в потока на речта. Към съдържанието на дисертацията са включени 19 приложения, които съставляват съществена част от илюстративния материал на труда.

Приемаме изцяло данните за научните приноси, формулирани от авторката на дисертацията и извеждаме следните приносни характеристики:

- оценяваме приносно осъщественото паралелно изследване на реализацията на ударението в сложните съществителни и фразовото ударение в съпоставителен план между английския и българския език и приемаме доверително получените резултати;
- получените резултати с успех могат да послужат за целите на преодоляване на интерференцията на родния език при продукцията и перцепцията на звучащата реч в условията на обучението по английски език като чужд;

- резултатите от експерименталното проучване на акустичните параметри на ударението в съответните структури с използването на съвременен софтуер са надеждна основа за последващи изследвания;
- диференцираните, детайлно представени приложения и джендърният аспект, осъществен в рамките на изследователския процес, допълват приносните характеристики на труда.

Апробацията на дисертационното изследване се определя от участието на Б. Поповска в два научни форума и 4 публикации (една в съавторство и една под печат) в издание на БАН – една и в Университетското издателство „Паисий Хилендарски“, Пловдив – три.

Авторефератът към дисертационния труд в сбита форма отразява изследователските процедури и постигнатите резултати от научното проучване на ударението в анализирани структури в двата езика.

В препоръчителен план отправяме следните критични бележки: да се проучват и отчитат резултати от съпоставителни изследвания на ударението в българския език по отношение на други чужди езици; да се отредактира текста на дисертацията и автореферата в полза на чистотата на научния стил на използване на езиковите средства.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Като даваме обща положителна оценка на дисертационния труд и отчитаме приносния характер на получените резултати, предлагаме на почитаемото жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Бистра Димитрова Поповска в област висше образование: 2. Хуманитарни науки; професионално направление: 2.1 Филология; докторска програма: Германски езици – английски език.

30.10.2020 г.

Изготвил становището: проф. дфн Тотка Стоева